

1. Die Memorandum

Die Sentrale Afdeling van die O.V.S. en B-tak van die Mediese Vereniging het op 'n vergadering gehou op 20 November 1957 besluit om die kwessie van nagraadse studie in Bloemfontein te ondersoek en te bevorder. Vir hierdie doel het die vergadering 'n beplanningskomitee benoem wat bestaan uit drs. R. Theron, voorsitter, R. S. Verster, J. D. Meyer, J. P. Theron, W. Grundill en J. W. van der Riet, sekretaris. Dr. P. Connan is gekoöpteer.

Die opdrag aan die komitee was om opknappingskursusse in Bloemfontein te reël en om al die aspekte van 'n moontlike permanente nagraadse skool alhier te ondersoek. Die eerste deel van die opdrag is uitgevoer en 3 sulke korttermynkursusse is georganiseer.

Die komitee het die doelstrewes vir die nagraadse skool soos volg gestel: Om in samewerking met die reeds bestaande mediese skole, 'n nagraadse mediese skool in Bloemfontein by die Nasionale Hospitaal op te rig en om onder die toesig van die Universiteit van die Vrystaat uitsluitlik nagraadse studie te bevorder.

1. DIE BEHOEFTE EN NOODSAAKLIKHEID VAN DIE INSTELLING

Die behoefte aan nagraadse mediese studie word dwarsdeur die hele wêreld gevoel. Aanstaaende jaar sal die Wêreld Mediese Vereniging op 'n kongres, wat in Amerika gehou sal word, 'n groot deel van sy aandag aan die bespreking en beplanning van nagraadse studie wy.† In Suid-Afrika word die saak ook deur die Mediese Vereniging ondersoek en die Federale Raad het reeds rapporte oor die aangeleentheid behandel.

Omdat die mediese wetenskap so wyd en tog intensief uitgebrei het, het spesialisering 'n vereiste geword. Ongelukkig word die gaping in akademiese kennis tussen die spesialis en die algemene praktisyn al groter. Die algemene praktisyn vind min geleentheid in sy praktyk om die leerste aan te vul, en hom op hoogte van sake te hou. In Suid-Afrika is daar nagenoeg 8,000 dokters geregistreerd waarvan daar ongeveer 6,000 algemene praktisyns is. Onder laasgenoemde groep word die behoefte van nagraadse studie en die opheffing van die standaard van praktyk gevoel, en word die stigting van 'n algemene praktisynskollege oorweeg.

Die spesialis het alreeds 'n kollege gestig omdat daar volgens hulle mening 'n leemte in nagraadse mediese opleiding is wat op die oomblik nie deur die universiteite voldoende gevul word nie, omdat daar nie voldoende kliniese fasiliteite bestaan nie.

In teenstelling met die aanbeveling van die Brebner-kommissie

* 'n Memorandum wat deur die beplanningskomitee aan die Senaat en Raad van die Universiteit van die O.V.S. voorgelê en deur hulle in beginsel aanvaar is

† Kyk na berig op bladsy 17 van hierdie Uitgawe

is dit deur die Athlone-kommissie in Engeland, wat nagraadse studie ondersoek het, bevind dat nagraadse mediese studie geskei moet wees van die voorgraadse studie. Op hierdie kommissie en die Greenwood-kommissie se bevindings is besluit om die wêreld-bekende Hammersmith Post Graduate Medical School te stig. In 'n brief aan die sekretaris van die beplanningskomitee skryf dr. Charles Newman, die huidige dekaan van die Hammersmith Post Graduate School, wat nou reeds 25 jaar bestaan, en stel die beginsel van skeiding tussen nagraadse en voorgraadse studie as eerste punt in die beplanning van nagraadse studie.

2. GESKIKTHEID EN AANSPRAAK VAN BLOEMFONTEIN

(a) *Ligging.* Mediese opleiding vind op die oomblik in Suid-Afrika plaas in Kaapstad, Stellenbosch, Johannesburg, Pretoria en Durban. Vir enige praktisyn in die gebied wat sentraal van hierdie buitering lê, is dit 'n groot opoffering en uittog om na enige van dié sentra te gaan. As die beginsel van 'n aparte nagraadse mediese skool nog bowendien aanvaar word, is Bloemfontein, die sentrale stad, met die Universiteit van die Vrystaat hier, die aangewese plek vir die ontwikkeling van 'n nagraadse mediese opleidingsentrum. Bloemfontein met sy lug-, pad- en treinverbindinge kan dien as sentrale administratiewe setel vir die Kollege van Interniste, Chirurge en Ginekoloë van Suid-Afrika en ook die voorgestelde Algemene praktisynskollege.

(b) *Die kliniese fasiliteite* wat Bloemfontein nou bied en wat die provinsie reeds vir die toekoms goedgekeur het is as volg: Die aantal beskikbare beddens, in alle departemente, in die Nasionale Hospitaal, is op die oomblik ongeveer 700. Na verwagting sal dit binnekort ongeveer 1,100 wees (vir Blanke en Nie-blanke pasiënte). Die buitepasiënte-afdeling funksioneer as 'n spesialisiese afdeling.

Bloemfontein beskik ook oor die dienste van die Oranje Hospitaal vir geestesversteurde pasiënte en die munisipaliteit beheer die Tempe-Afsonderingshospitaal met 216 bedde, Blank en naturel.

(c) In Bloemfontein is daar 44 spesialisie in privaatpraktyk waarvan 28 die deelydse poste aan die Nasionale Hospitaal op die oomblik vul. Die grootste meerderheid van hierdie geregistreerde spesialisie het ondervinding as lektore aan die mediese skole waar hulle hul spesialisiese opleiding ontvang het.

(d) Op die oomblik bestaan hier 14 registrateursposte en 16 huisdoktersposte in die Nasionale Hospitaal.

(e) Die Suid-Afrikaanse Instituut vir Mediese Navorsing het 'n groot tak wat in die gronde van die Nasionale Hospitaal gevestig is. Op die oomblik word alleen bakteriologiese en biochemiese ondersoeke uitgevoer, maar daar bestaan 2 goedgekeurde poste vir patoloë. Die provinsie het reeds dit in beginsel aanvaar om

nuwe geriewe vir post mortem-ondersoeke te skep en in dieselfde nuwe gebou yskasgeriewe te skep en die nodige bewaringsapparaat te verskaf vir die anatomiese disseksie van lyke.

(f) Aangrensend aan die gronde van die Nasionale Hospitaal het die Bloemfonteinse munisipaliteit grond afgesonderd vir die oprigting van 'n mediese skool.

3. FUNKSIES

Die doeltreffendste wyse waarop die nagraadse mediese skool sal kan funksioneer, sal wees onder die leiding en administrasie van 'n mediese fakulteit aan die Universiteit van die Vrystaat. Die fakulteit moet in die volgende voorsien:

(a) Spesialisasie

Die eerste stap in die vervulling van die doelstelling van die nagraadse mediese skool sal wees om die beskikbare kliniese materiaal en fasiliteite by die Nasionale Hospitaal saam te vat en te organiseer tesame met die skepping van die nodige departemente vir die dosering van die basiese vakke fisiologie, anatomie en patologie. Hierdie kernorganisasie moet ten volle toegerus wees vir die voorbereiding en kwalifisering van spesialiste aan wie 'n registreerbare graad toegeken sal word. Volle besonderhede insake opleiding vir graadkursusse en nie-graadkursusse word uitgewerk.

(b) Opknappingskursusse

Met hierdie kernorganisasie as basis moet daar voorsiening gemaak word om kursusse van verskillende duurte en aard vir algemene praktisyne aan te bied.

(c) Navorsing

Die fakulteit moet goeie voorsiening vir navorsing maak. Kliniese navorsing moet in samewerking met die departemente van die basiese vakke soos bv. fisiologie gedoen word. Die fakulteit moet ook onderneem om voorsiening te maak vir 'n fonds wat dit sal moontlik maak dat hierdie sentrale inrigting die beskikbare mediese dosente van die land van tyd tot tyd kan uitnooi, om hier te kom werk, en sodoende die volste gebruik van die land se mediese talent tot voordeel van die hele land se mediese dienste en die opheffing van die standaard van die praktyk te kan maak. Hierdie diens kan uitgebrei word tot medici van buite die Unie se grense. Die nodige reëlings vir so 'n uitruiling sal tussen die betrokke outoriteite moet getref word.

4. GEBOUE EN HUISVESTING

Bestaande fasiliteite, en reeds beplande geboue by die Nasionale Hospitaal, moet sover moontlik gebruik word. In die begin moet 'n ooreenkoms met die O.V.S.-Provinsie getref word om van die fasiliteite van die nuwe verpleegsterskollege gebruik te maak. Omdat fisiologie moontlik as graadkursus ingestel kan word, moet die departement op die Universiteitsperseel opgerig word. Sels in hierdie geval moet daar ook probeer word, om in die begin altans, van tydelike huisvesting in reeds bestaande geboue gebruik te maak.

5. BEGROTING

(a) Kapitale uitgawes en oprigtingskoste

Indien die nodige ooreenkomste soos hierbo aanbeveel vir die gebou en huisvesting getref kan word is die kapitale uitgawes 'n minimum.

(b) Lopende Uitgawes

(i) Salarisse

Die salarisse sal deur ooreenkoms tussen die Universiteit en die Provinsie op 'n persentasiebasis, volgens die werk verrig, moet vasgestel word.

(ii) Instandhouding sal deur die betrokke owerheid geskied.

(c) Inkomste

Indien hierdie inrigting geregverdig word, soos ons wel meen die geval sal wees, moet die Unieregering die nodige bydrae vir die totstandkoming en onderhoud van die fakulteit maak, en die Provinsiale Raad moet 'n bydrae ooreenkomstig die werk wat deur die personeel in die hospitaal verrig word, maak.

Navorsing moet deur W.N.N.R.-beurse bevorder word.

Bydraes deur betrokke liggame, soos byvoorbeeld die groot Etiese fabrikantondernemings.

Trustfondse kan deur donateurs geskep word.

Studentegelde sal volgens die aard van die kursus ingevorder word.

2. Comment on the Memorandum

Mr. T. B. McMurray, M.Ch. Orth. (L'pool), F.R.C.S. (Edin.), Hon. Registrar, College of Physicians, Surgeons and Gynaecologists of South Africa, writes as follows:

Postgraduate education in medical science went a step forward with the formation of the College of Physicians and Surgeons of South Africa. In the past 2 years a number of examinations have been run in Medicine, Surgery, Gynaecology and Obstetrics which have brought to light deficiencies or difficulties in postgraduate teaching. It has been shown that the students who wanted to undertake these examinations have had difficulty in securing tuition in the basic sciences and, to this end, in consultation with the Universities, some provision has been made as follows: (1) The University of Cape Town runs a full time course for a period of 6 months in Anatomy, Physiology and Pathology and (2) the College itself sponsors a course in the basic sciences run by part-time practitioners in Johannesburg.

Obviously these two solutions are not the complete answer to the problem, and the College will welcome the University of the Orange Free State if the latter sees its way fit to provide courses in these subjects. However, there are still some difficulties with regard to the type of instruction for the postgraduate. A large percentage of these men have already left the confines of a teaching hospital and are earning their living in practice. They have asked for courses that would not interfere with their earning capacity and yet would enable them to sit for the examinations. Much of the knowledge of the basic sciences can be obtained from books and periodicals, but in addition the majority of postgraduate students require some tuition and guidance to help them, and it is for this reason that courses in the basic sciences are necessary.

Clinical Study

Compared with the statistics of the existing teaching hospitals in the Union, the statistics of the National Hospital in Bloemfontein may seem meagre, but that fact in itself should in no way debar the hospital from becoming a first-class teaching unit. The success of the unit would depend entirely upon the men who would carry out the teaching—whether they would be sufficiently eminent, well-known and able to attract students from other parts of the Union. When the population of Bloemfontein increases, no doubt there would be sufficient clinical material to run such a course. The difficulty at present is that the available material does not equal that of the larger centres of the Union.

The College of Physicians, Surgeons and Gynaecologists has made no real attempt to institute teaching in the clinical field. It has accepted for its examinations candidates who have undergone postgraduate courses in the existing Universities and has maintained its present standard, which has been recognized internationally, as the standard of the profession here. While the College has amongst its members University professors and lecturers, it also has a very wide membership covering the whole field of medical study, and the examiners have been chosen mainly for their eminence and breadth of practice. For this reason, a postgraduate who is successful in securing the Diploma of the College has in fact been examined not merely within the confines of a University, but by the whole profession. Because of this fact the College has been recognized internationally; the examination papers and questions are compared with those from overseas and will retain a steady standard and continue to merit this recognition.

Headquarters of the College

It is obvious that in time to come the city of Bloemfontein will increase in size. The proximity of the Free State goldfields, will probably lead to a great influx of population and it may well be that the headquarters of the College of Physicians, Surgeons and Gynaecologists of South Africa will settle in Bloemfontein. At the present time, however, the College has no funds to expend upon headquarters—it merely has a small office from which circulars are issued and arrangements made. The consideration of the site of the headquarters will depend upon many factors. It will have to include a library, museums etc., but the site is at present speculative.

The Founders of the College come from all branches of the profession and they have subscribed money to form this College

and to administer it in the spirit of an honorary enterprise. I find it hard that the honorary administration of the College is criticised as unsatisfactory, for we have always considered that there are some things that cannot be bought for money.

The College of Physicians, Surgeons and Gynaecologists of South Africa sends its best wishes to the practitioners of Bloemfontein in their effort to start a postgraduate medical school and promises them cooperation in every sense.